

Nog voor de mislukking van de eerste geheime operatie naar Java was het met zulk een operatie naar Celebes misgegaan.

Die operatie was gevolg van het feit dat in de eerste helft van juni uit Midden-Celebes van de Knil-luitenants W. H. J. E. van Daalen en J. A. de Jong die met enkele tientallen onderofficieren en ruim honderd manschappen geweigerd hadden te capituleren, enkele telegrammen waren ontvangen, verzonden met gebruikmaking van een zender van het Binnenlands Bestuur te Kolonodale (zie kaart IV op pag. 61); in die telegrammen was dringend om hulp gevraagd. In Australië werd besloten die hulp te sturen, waarna Radio San Francisco op 20 juni in haar normaal programma een 'boodschap aan luitenant de Jong' uitzond waarin de hulp werd toegezegd, zij het dat daarmee, aldus de boodschap, 'verscheidene weken gemoeid' zouden zijn. Midden juli werden boven het betrokken gebied door een grote Amerikaanse bommenwerper pakketten afgeworpen – zij vielen alle in Japanse handen en de twee genoemde luitenants werden enkele weken later gevangen genomen en vervolgens geëxecuteerd.

Hun berichten hadden Egerton Mott en Quéré tot het besluit gebracht, een *party* naar Midden-Celebes te zenden om er een inlichtingengroep te vormen en contact op te nemen met van Daalen en de Jong.¹ Leider van de *party* werd een naar Australië ontkomen ingenieur van Verkeer en Waterstaat die Midden-Celebes goed kende, reserve-luitenant R. T. Hees ('een blonde Hollander met blauwe ogen', schrijft Nortier²) en aan hem werden nog twee Europeanen toegevoegd: de telegrafist B. Belloni en de zeemilicien J. A. Brandon.³ Er werd te hunnen behoeve een prauw met zijn inheemse bemanning gehuurd (een bemanning, 'waarvan', aldus Nortier, 'de betrouwbaarheid niet zeker was'⁴) – die prauw verliet Darwin op 24 juni. Twee-en-een-halve week later werden in Australië zwakke radiosignalen van de *party* opgevangen, de inhoud van het bericht kon niet worden ontcijferd.

De *party* ging op Celebes aan land, enkele tientallen kilometers bezuiden Kolonodale. Vrijwel onmiddellijk werden de Janners ingelicht

¹ De Amerikanen hadden gewild dat de *party* bovendien opdracht zou krijgen, na te gaan of van Celebes uit clandestiene rubbertransporten konden worden georganiseerd – deze verzwaring van de taak was geweigerd. ² Nortier, p. 71. ³ Om Hees enigermate te camoufleren was in Australië zijn haar donker geverfd en was hem haarverf meegegeven. ⁴ Nortier, p. 70.